

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Zeeland Energy Terminal
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN

Uw kenmerk :
Uw brief van :

Zaaknummer :
Documentnummer :

Doorkiesnummer :

Heinkenszand, 4 juni 2025

Onderwerp: Reactie op Voornemen en voorstel voor participatie Zeeland Energy Terminal

Geachte mevrouw, heer,

Wij namen kennis van het document Voornemen en voorstel voor participatie Zeeland Energy Terminal (hierna VenP) met publicatiedatum 2 mei 2025. Het VenP is de eerste stap in de projectprocedure voor het ontwikkelen van een LNG importterminal, de Zeeland Energy Terminal, in Vlissingen-Oost (hierna Sloegebied) of de Braakmanhaven in Terneuzen.

Wij ervaren helaas tot nu toe een rommelig proces. Wij zijn ambtelijk en bestuurlijk niet goed geïnformeerd en meegenomen in het proces. Daarnaast kunnen wij ons er niet in vinden dat in het VenP de havens in het Sloegebied zijn opgenomen als zoekgebied voor deze terminal.

Impact niet verder vergroten

In het kader van de energietransitie ziet de Rijksoverheid het Sloegebied, deels gelegen op het grondgebied van de gemeente Borsele als belangrijk knooppunt voor projecten ten behoeve van de landelijke stroomvoorziening. Het ministerie van Klimaat en Groene Groei (hierna KGG) heeft hiertoe de afgelopen jaren al een aanzienlijk aantal projectprocedures opgestart. Deze grootschalige infrastructurele energieprojecten zijn inmiddels gerealiseerd, dan wel in uitvoering of nog in procedure. Het gaat daarbij om vergroting van de netcapaciteit, de aanvoer van op zee opgewekte windenergie, de toekomstige aanvoer van windenergie van nog te realiseren windparken op zee, de uitbreiding en nieuwbouw van hoogspanningstations, een nieuwe 380 kV-verbinding, de bedrijfsduurverlenging van de huidige kerncentrale én de mogelijke komst van twee nieuw kerncentrales in het Sloegebied. Al deze projecten hebben veel impact op onze inwoners en de ruimtelijke kwaliteit van onze gemeente. Maak deze impact niet onnodig groter. Zet als Rijksoverheid in het Sloegebied niet ook in op een LNG-terminal, maar blijf bij uw uitgangspunt 'Borsele als belangrijk knooppunt voor de landelijke stroomvoorziening!'

Bovendien is de ruimte in het Sloegebied schaars en kan maar één keer uitgegeven worden. Dit brengen wij iedere Rijksprojectprocedure steeds weer onder uw aandacht. De ruimtelijke 'puzzel' met de hierboven genoemde projecten is al zeer complex. U onderkent dat inmiddels ook en het

stemt ons tevreden dat u de projecten integraal oppakt en hierin een regisserende en coördinerende rol pakt. Wij verzoeken u de 'puzzel' niet nog complexer te maken en het Sloegebied niet verder mee te nemen in onderhavige projectprocedure.

Opmerkingen over het proces en het VenP

Los van het gegeven dat wij, gezien het bovengenoemde, de Zeeland Energy Terminal als een niet gewenste ontwikkeling in het Sloegebied beschouwen, willen wij nog enkele aandachtspunten meegeven over het proces tot nu toe en een aantal onduidelijkheden in het VenP benoemen.

Publicatie Staatscourant 1 mei 2025, nr. 15288

De titel van de publicatie in de Staatscourant maakt onvoldoende duidelijk om welk project en welke locaties het gaat. Ook klopt de naamgeving van één van de zoekgebieden niet.

De kop van de publicatie in de Staatscourant luidt: BEP-2543 LNG Import / New energy Import Terminal, Ministerie van Klimaat en Groen Groei. Hieruit is niet op te maken dat dit gaat over het initiatief voor het vestigen van een LNG importterminal in één van de zeehavens in Zeeland.

Daarnaast is de benaming van het zoekgebied 'Vlissingen' op de illustratie onjuist, nu alle havens in het Sloegebied tot het zoekgebied behoren. In de tekst is vervolgens opgenomen dat er twee zoekgebieden verder worden onderzocht waaronder de Sloehaven te Vlissingen-Oost. De Sloehaven, gelegen op het grondgebied van Vlissingen, is slechts één van de havens in dit gebied. Het zoekgebied beperkt zich niet enkel tot de Sloehaven op het Vlissings deel van het Sloegebied, maar beslaat alle havens in het Sloegebied.

Zoekgebieden VenP

Wij vinden het opmerkelijk dat in het VenP twee zoekgebieden zijn opgenomen, maar geen locaties binnen deze zoekgebieden die door initiatiefnemers als kansrijk worden gezien. Het niet opnemen van kansrijke, te onderzoeken locaties in een VenP is geen gebruikelijke gang van zaken. Vanuit openheid, transparantie en participatie is het gewenst om deze locaties juist wel te benoemen.

Onduidelijkheid toekomstige inzet FSRU

Op pagina 3 en pagina 6 van het VenP staat, als voordeel om te kiezen voor een schip in plaats van voor een LNG-installatie op land, dat als de import van LNG niet meer nodig is, het schip elders in de wereld kan worden ingezet. Op pagina 12 staat dat voor de lange termijn (na 2035) de inzet gericht is op een overstap/ombouw naar fossiele energiedragers.

De teksten spreken elkaar tegen en scheppen onduidelijkheid of het schip in de toekomst wel of niet op de locatie blijft liggen.

Meetstation en leidingdeel meetstation tot aan hoofdstructuur van Gasunie Transport Services

Op pagina 10 is opgenomen dat het meetstation en het leidingdeel van het meetstation tot aan hoofdstructuur van Gasunie Transport Services (hierna GTS) geen onderdeel zijn van de Rijksprojectprocedure. GTS gaat dit separaat oppakken in de daarvoor bestemde procedure(s). Wij vinden dit niet wenselijk. Het meetstation en het leidingdeel zijn cruciaal voor het functioneren van het project. Deze aanpassingen brengen naar verwachting ook (milieu)effecten en impact met zich mee. En moeten om die reden integraal worden meegenomen in onderhavige procedure, waardoor dit een volwaardige plek en afweging krijgt in deze procedure.

Samenhang met andere projecten

In paragraaf 4.2 wordt ingegaan op de samenloop van dit project met andere energieprojecten en -programma's. Wij constateren dat hierin niet altijd de laatste stand van zaken én de juiste informatie wordt weergegeven. Dit wekt de indruk dat deze enkel worden genoemd om aan de verplichting te voldoen, zonder voldoende oog te hebben voor de impact die dit alles heeft op onze inwoners. Het actief meedenken en (tijdig) reageren in procedurestappen van de lopende energieprojecten en -programma's vraagt veel van onze inwoners. Een juiste weergave van zaken is essentieel voor het vertrouwen in zorgvuldige procedures.

Gebiedsgericht werken

In paragraaf 4.3 staat dat alle projecten en programma's in Zeeland integraal worden benaderd. En dat binnen KGG de projecten en programma's inhoudelijk en procedureel op elkaar worden afgestemd.

De commissie voor de milieueffectrapportage heeft al meerdere malen aangegeven dat voor het Sloegebied, een haven- en industriegebied dat in ontwikkeling is, nog geen (ruimtelijk) afwegingskader is vastgesteld. Zonder dat kader kunnen geen weloverwogen besluiten genomen worden over al deze initiatieven om daarmee invulling te geven aan gewenste ontwikkelingen. Ook merkt de commissie steeds weer op dat het ontbreekt aan duidelijkheid over de beschikbare ruimte en over de stapeling van milieueffecten van de lopende en (mogelijke) toekomstige energieprojecten in het Sloegebied. Hoe gaan regionale strategische keuzes over Rijksenergieprojecten gemaakt worden en hoe gaan de milieugevolgen daarvan integraal en in samenhang onderzocht worden?

Het benoemen dat voor de grote nationale energieprojecten in Zeeland (380 kV Zeeuws-Vlaanderen, VAWOZ en kerncentrales) gewerkt wordt volgens de 3-P benadering (voor de drie prioritaire projecten) is niet afdoende om invulling te geven aan de aanbevelingen en adviezen van de commissie voor de milieueffectrapportage.

Project-MER

In het VenP is opgenomen dat voor de LNG-installatie wordt gekozen voor een project-MER, onder meer vanwege de reden dat "bij onaanvaardbare belemmering van de lopende energieprojecten en programma's geen medewerking verleend kan worden voor die betreffende locatie."

Dit lijkt erop te duiden dat aan bepaalde rijksprojectprocedures een zwaarder gewicht wordt toegekend dan aan de projectprocedure voor de Zeeland Energy Terminal. En roept bij ons de vraag op hoe hier invulling aan gegeven kan worden, nu elk energieproject en -programma zijn eigen tijdslijn heeft. Hoe en wanneer kan in de besluitvorming van deze projectprocedure gesteld worden dat de LNG-installatie een onaanvaardbare belemmering vormt voor lopende energieprojecten als nog niet duidelijk is hoe en waar deze lopende energieprojecten een plaats moeten krijgen in het Sloegebied?

Wij verzoeken u bovengenoemde punten te betrekken bij de verdere procedure voor de Zeeland Energy Terminal.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Borsele,
de secretaris, de burgemeester,